

Analiza stručnih termina na engleskome jeziku kojima se opisuju nepoželjni oblici ponašanja i njihovih utjecaja na interakciju djece predškolske dobi

---

Pušić, Iva

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:843563>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-15**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

PREDMET: Engleski jezik odgojiteljske struke

IVA PUŠIĆ

ZAVRŠNI RAD

ANALIZA STRUČNIH TERMINA NA ENGLESKOME
JEZIKU KOJIMA SE OPISUJU NEPOŽELJNI OBLICI
PONAŠANJA I NJIHOV UTJECAJ NA INTERAKCIJU
DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

Petrinja, rujan 2016.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ
(Petrinja)

PREDMET: Engleski jezik odgojiteljske struke

ZAVRŠNI RAD

KANDIDAT: Iva Pušić

TEMA I NASLOV ZAVRŠNOGA RADA: ANALIZA STRUČNIH TERMINA NA
ENGLESKOME JEZIKU KOJIMA SE OPISUJU NEPOŽELJNI OBLICI PONAŠANJA I
NJIHOV UTJECAJ NA INTERAKCIJU DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

MENTOR: dr.sc. Alenka Mikulec

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. STANDARDNI JEZIK I STRUČNI JEZIK	2
2.1. Engleski jezik za akademske potrebe	3
3. ZNANSTVENI STIL IZRAŽAVANJA	5
3.1. Karakteristike znanstvenog stila u odabranim člancima	5
4. STRUKTURA ZNANSTVENOGA ČLANKA.....	15
4.1. Znanstveni članci odgojiteljske struke	16
4.2. Primjer znanstvenoga članka koji se bavi problematikom nepoželjnih oblika ponašanja kod djece predškolske dobi.....	17
5. ANALIZA STRUČNIH TERMINA VEZANIH UZ NEPOŽELJNE OBLIKE PONAŠANJA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI.....	19
6. POJMOVNIK STRUČNIH RIJEČI I TERMINA KOJI SE NAJČEŠĆE KORISTE U ODABRANIM ZNANSTVENIM ČLANCIMA	23
7. ZAKLJUČAK	26
LITERATURA.....	27
ŽIVOTOPIS	29
Izjava o samostalnoj izradi rada	30

SAŽETAK

Znanstveni članci namijenjeni su određenom području ili struci i posvećeni temama vezanima uz to područje, te pokazuju trendove i iznose najnovija istraživanja i analize. Njima svakako pripadaju i znanstveni članci odgojiteljske struke, pa tako i oni koji se bave nepoželjnim oblicima ponašanja djece predškolske dobi. Cilj je ovoga završnog rada analiza stručnih termina specifičnih za navedenu tematiku odgojiteljske struke i stila izražavanja u odabranim znanstvenim člancima na engleskome jeziku. Rad, također, donosi pojmovnik najčešćih riječi i izraza karakterističnih za problematiku nepoželjnih oblika ponašanja i njihov utjecaj na interakciju djece predškolske dobi. Spomenuti znanstveni članci namijenjeni su odgojiteljima, ali i široj publici, svima onima koji se bave razvojem djece i koje zanima ova tematika. Analiza stila izražavanja u znanstvenim člancima pokazala je da se u svim navedenim člancima koristi formalni, znanstveni stil. Nadalje, analiza jezika kojim je pisana većina tekstova pokazala je da se u člancima koristi i opći engleski jezik, ali prevladava znanstveni stil koji karakterizira i određeni broj stručnih riječi i izraza vezanih uz odgojiteljsku struku. Unatoč tome, za odabrane se znanstvene članke može reći da su razumljivi svakom odgojitelju ili većini ljudi koji su dobro ovladali općim engleskim jezikom. Također, analiza je pokazala da se jezik odgojiteljske struke sastoji i od određenog broja internacionalizama, kolokacija i stručnih izraza sastavljenih od više riječi.

Ključne riječi: znanstveni članci odgojiteljske struke, znanstveni stil izražavanja, analiza stručnih termina, pojmovnik stručnih termina.

SUMMARY

Academic articles are dedicated to specific area or profession, focus on topics related to that fields, and show trends and most recent research results and analyses. Academic articles dedicated to preschool children, including those dealing with children's maladaptive behaviors also belong to this category. The aim of this thesis is to present the analysis of professional terms specific to the above mentioned topics within the field of early and preschool education, and the style of the selected academic articles published in English. There is also a glossary of the most common expressions and terms which are specific for the topic of maladaptive behavior and its impact on interactions among preschool children. Selected articles are intended for preschool teachers as well as a wider audience and everyone interested in and working within the field related to children's development and progress. The analysis of academic style in the selected articles has shown that formal academic language is used in all articles. Additionally, the analysis has also shown that the articles are written in general English language, with predominance of academic style characterized with certain words and terms related specifically to the field of early and preschool education. In spite of the predominance of academic style, the articles may be considered understandable to preschool teachers as well as most people with good expertise in general English language. Based on the selected articles it may also be concluded that professional language for preschool teachers includes a certain number of international words, collocations and multi-word professional terms.

Key words: academic articles in the field of early and preschool education, academic style, analysis of professional terms, glossary of professional terms.

1. UVOD

Poznavanje i vladanje engleskim jezikom jako je važno u životu svakoga čovjeka, ali i za cjeloživotno obrazovanje jer otvara nove mogućnosti u procesu učenja, pronalaženju novih informacija i stjecanju novih znanja te obogaćivanju postojećih znanja o relevantnoj temi ili struci.

Vrlo je važno da su te informacije točne i dostupne. Tomu služe znanstveni članci koje pišu stručnjaci iz različitih područja. Članci su posvećeni temama vezanima uz pojedina područja i vrlo jasno iznose aktualne teorije, najnovija istraživanja i analize. Jedno od područja kojim se znanstveni tekstovi bave svakako je i rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Teme su posvećene odgoju i obrazovanju djece predškolske dobi, razvoju djece, njihovim interesima, ponašanju i sl. U navedenim se člancima naglašavaju aktualni trendovi i teme povezane s odgojem, upoznaju inovacije u tom području, istraživanja i njihov dublji smisao te moguće implikacije i primjena navedenih spoznaja u praksi.

Svrha je ovoga završnog rada analiza jezika i stručnih termina koji su specifični za ponašanje djece, točnije za nepoželjne i neprihvatljive oblike ponašanja. Odabrani znanstveni članci pisani su američkom varijantom engleskoga jezika, što je posebno vidljivo na leksičkoj razini npr., u načinu zapisivanja riječi *behavior*, *program*, *centers* (prema britanskoj varijanti engleskoga jezika navedene bi riječi bile zapisane na sljedeći način: *behaviour*, *programme*, *centres*).

Ovaj završni rad počinje objašnjenjem karakteristika standardnoga i stručnoga jezika te pojašnjenjem termina *Engleski jezik za akademske potrebe*. Nakon toga opisane su značajke znanstvenoga stila pisanja koje su bitne za razumijevanje analize stručnih termina i jezika odabranih članaka te je napravljena analiza strukture odabranih znanstvenih članaka. U radu su odabrani znanstveni članci odgojiteljske struke tematski vezani uz problematiku nepoželjnih oblika ponašanja kod djece, s ciljem iznalaženja stručnih termina. Na temelju analize navedenih članaka odgojiteljske struke napravljen je i pojmovnik najčešćih stručnih termina koji se odnose na nepoželjne oblike ponašanja i njihov utjecaj na interakciju djece predškolske dobi.

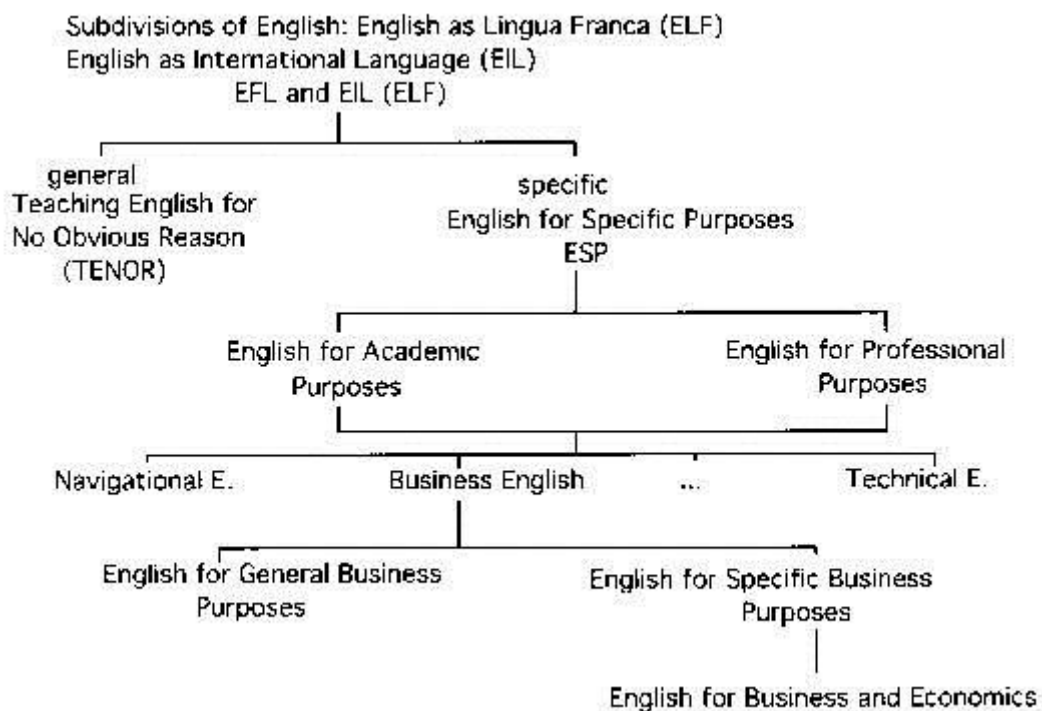
2. STANDARDNI JEZIK I STRUČNI JEZIK

Prema Mičić (2003), lingvistika se donedavno bavila samo takozvanim općim jezikom koji služi za potrebe sporazumijevanja i komunikacije u svakodnevnim životnim situacijama. Međutim, sve veći značaj i razvoj znanosti i tehnike nametnuo je potrebu da se posveti posebna pažnja stručnim jezicima koji prate znanstveni i tehnološki razvoj. To vrijedi za sve jezike, a posebno engleski jezik (Mičić, 2003), koji dominira u znanstvenim i stručnim krugovima.

Današnje potrebe učenja engleskoga jezika zahtijevaju ne samo sposobnost razumijevanja literature već i poznavanje jezika struke, jezika koji omogućuje komunikaciju vezanu za obavljanje raznih poslova. Postoji značajna raznovrsnost termina vezanih za navedene pojmove: 'književni (opći)' nasuprot 'narodnom' jeziku, 'standardni' jezik; 'svakodnevni' jezik i 'medicinski' jezik; 'stručni' nasuprot 'svakodnevnom' ili nefunkcionalnom jeziku. Važno je naglasiti činjenicu da se osnovno značenje koje riječi imaju u općem jeziku proširuje specifičnim znanjem u stručnom jeziku. Stručni se jezik prije svega upotrebljava u funkciji određene struke, to je „jezik za posebne namjene" i znatno se razlikuje od književnoga i govornoga jezika. On posjeduje svoje zakonitosti i gradi svojstveni jezični sustav koji je semantički i sintaktički složen. Kako bi razumjeli pisani stručni tekst i kako bi se shvatile stručne informacije, neophodno je poznavanje, osim stručnoga materinskoga i stručnoga stranoga jezika, kojim se služe stručnjaci u svrhu praćenja razvoja i noviteta unutar određene struke.

Budući da je engleski kao strani jezik danas dominantan (razvijene su razne škole i tečajevi za učenje, a dostupni su i stručni časopisi koji se bave engleskim jezikom struke), treba naglasiti da se osim općega engleskoga jezika vrlo često koristi i engleski jezik struke, koji se na engleskome jeziku skraćeno naziva ESP (*English for Specific or Special Purposes*), a dijeli se na jezik za stručne (poslovne ili profesionalne) potrebe (*EOP - English for Occupational Purposes*) i jezik za akademske potrebe (*EAP - English for Academic Purposes*)(Mičić, 2003). Detaljniji prikaz podjele engleskoga jezika može se vidjeti na Slici 1.

Slika 1. Shema podjele engleskoga jezika (preuzeto s http://webdoc.sub.gwdg.de/edoc/ia/eese/artic97/alex/7_97.html, 14.7.2016.)

Lingvistička istraživanja engleskoga jezika pokazala su postojanje nekih razlika između općega i stručnoga jezika. Primjerice, složenice, pasiv, kondicionali i modalni glagoli češće se javljaju u znanstvenim tekstovima nego u okviru korištenja općega jezika (Mičić, 2003).

Kako bi se zadovoljile potrebe u učenju engleskoga jezika pripadnika jedne discipline, potrebno je imati na umu više segmenata i aspekata engleskoga jezika struke.

2.1. Engleski jezik za akademske potrebe

Iako se najčešće odnosi na kontekst sveučilišne razine i na neizvorne govornike engleskoga jezika, termin engleski jezik za akademske potrebe izuzetno je širok i pokriva mnogobrojne aktivnosti, od zahtjeva profesora u srednjim školama, poput čitanja udžbenika i pisanja eseja, do potrebe akademika, koji iako nisu izvorni govornici engleskoga jezika, pišu znanstvene radove i prezentiraju ih na konferencijama i stručnim skupovima.

Stoga se engleski jezik za akademske namjene obično definira kao poučavanje engleskoga jezika s ciljem pomoći studentima u aktivnostima u okviru studija ili u istraživanju na tom jeziku (Mičić, 2003).

3. ZNANSTVENI STIL IZRAŽAVANJA

Znanstveni članci uglavnom obuhvaćaju teme iz određenog područja, unutar kojih se obrađuju, analiziraju i strukturiraju podaci na temelju najnovijih istraživanja. Da bi se teme prikazale na najbolji mogući način, pri pisanju se koristi znanstveni stil koji se prepoznaje po određenim karakteristikama od kojih će neke biti navedene u ovome radu.

Znanstveni stil pisanja uvijek mora biti precizan, formalan, nepristran i objektivn. To ne znači da se osobne zamjenice kao *ja* i *mi* nikad ne koriste. Međutim, cilj je takvoga načina pisanja što jasnije i točnije predstavljanje informacija zbog čega se znanstveni stil pisanja razlikuje od svakodnevnoga govora (Blanpain, 2008). Nadalje, ovaj stil odlikuju i racionalnost, strogost i ekonomičnost sadržaja; deskriptivna funkcija (opis pojava, događaja, otkrića); težnja za točnošću, jednoznačnošću, jasnoćom, preciznošću, nedvosmislenošću; zahtjev za terminološkom ujednačenošću, kao i zahtjev za potkrijepljenošću svake tvrdnje (Frančić, Hudeček, i Mihaljević, 2005).

Vrlo je teško dati upute za znanstveni stil pisanja za sva stručna područja. Međutim, čitajući znanstvene članke i knjige određene struke, usvaja se vokabular i stil pisanja te se s vremenom stječe vještina prepoznavanja koji su izrazi i riječi prihvatljive, a koje nisu, kao i koje su gramatičke i stilske karakteristike dopuštene. Olakšavajuća je okolnost i činjenica da postoje neka osnovna, opća pravila koja se mogu primijeniti na znanstveni stil pisanja bez obzira na struku.

3.1. Karakteristike znanstvenog stila u odabranim člancima

U nastavku će rada najprije biti prikazane neke karakteristike znanstvenoga teksta koje navodi Bailey (2006), a za koje će biti navedeni i primjeri pronađeni u odabranim znanstvenim člancima.

Prije svega, spomenut ćemo karakteristike vezane uz semantička i stilska obilježja vokabulara.

- Znanstveni stil ne dopušta uporabu idiomatskih i kolokvijalnih riječi i izraza kao *dad*, *guy*, *gal*, *kids* (tata, lik, treba, klinici), već je poželjna uporaba standardnoga književnog jezika, npr. *father*, *man*, *woman*, *children* (otac, čovjek, žena, djeca). Primjeri prema odabranim znanstvenim člancima su: *infants*, *replicate* (Johnson i Walker, 1987);

manifest, general kindergarten population (McDermot i Watkins, 1981); *disruptive behavior, pre-service teachers* (Duman, 2013)

- U znanstvenim tekstovima riječi valja upotrebljavati precizno. Jasna je razlika između *rule* i *law* (pravilo i zakon) ili *currency* i *money* (valute i novca), odnosno, prema primjeru iz odabranih članaka, nužno je razlikovati pojmove *childhood* i *toddlerhood* (Hill i sur., 2006), pri čemu je *toddlerhood* pojam koji se odnosi na vrlo rano djetinjstvo, otprilike između prve i treće godine djetetova života, dok se termin *childhood* odnosi na cijelo djetinjstvo.
- U ovoj je vrsti tekstova također potrebno biti što točniji pri iznošenju činjenica i brojki. Poželjno je izbjegavati fraze kao što su: *about hundred years* (oko sto godina) ili *hundreds years ago* (prije stotinjak godina). Ako je procjenu brojeva nemoguće izbjeći daje se prednost riječi *approximately* (približno) ispred *about* (oko), npr. *approximately equal numbers of boys and girls* (Hill i sur., 2006).
- Nadalje, potrebno je izbjegavati apsolutne izjave kao što su *education reduces crime* (obrazovanje smanjuje stopu kriminala). Umjesto toga treba koristiti izraze koji daju određeni oprez i suzdržanost (eng. *cautious, tentative language*). Tako na primjer, valja upotrijebiti riječi i izraze kao što su *may, might, can, tends to*, npr. *may reduce crime* (može smanjiti stopu kriminala) ili *tends to reduce crime* (postoje tendencije smanjivanja stope kriminala). Primjeri navedenoga načina izražavanja u odabranim člancima su sljedeći: *Limited economic resources increase family stress and tend to be associated with parenting difficulties* (Hill i sur., 2006); *changes in these interactions that might take place over time were examined* (Guralnick, 1980); *This finding may be related to the pressures of being in a group setting* (McCabe i Frede, 2007).
- Poželjno je izbjegavati i priloge koji odaju vlastite stavove kao što su *luckily, remarkably, suprisingly* (na sreću, odlično, iznenađujuće). Navedeni prilozima nisu pronađeni u odabranim člancima, što potvrđuje da su odabrani članci pisani znanstvenim stilom.
- Također se preporučuje davati prednost određenim riječima nauštrb drugih kako bismo bili dosljedni znanstvenom stilu (*such as* i *for instance* umjesto *like*; *significant/considerable number* umjesto *lots of*; *small/large* umjesto *little/big*; *improve/deteriorate* umjesto *get better/worse*; *negative/positive* umjesto *bad/good*). Primjeri pronađeni u odabranim člancima su: *find statistically significant effects*

(McCabe i Frede, 2007); *there was considerable variability* (Guralnick, 1980); *improves on traditional grouping* (Hill i sur., 2006).

- Valja pripaziti i prilikom uporabe sinonima, npr. *firm* (tvrtka) je dobar sinonim za *company*, ali *boss* (šef) je neformalan izraz za osobu na mjestu *manager*.
- U znanstvenim tekstovima često su prisutni i prilozi vremena (*always, usually, often, frequently, sometimes, occasionally, rare, seldom, hardly ever*), i količine (*all, very, each, most, a majority, many /much, a lot of, some, several, a minority, few/little* itd). Npr. *research comparing the effectiveness of one curriculum with another is rare*; (McCabe i Frede, 2007); *Occasionally, interviewees identified internalizing behaviors that concerned them* (Perry i sur., 2011); *Prerecordings (September- November) and postrecordings (April-June) were carried out on a time sampling basis for each of the 37 children* (Guralnick, 1980).

Također je nužno spomenuti i karakteristike znanstvenoga stila vezane uz glagole, a koje navodi Bailey (2006).

- Primjerice, nije dopuštena uporaba skraćenih oblika glagola, kao što su *don't* i *can't*. Umjesto toga treba koristiti *do not* i *cannot*. Npr. *it cannot be assumed* (McDermot i Watkins, 1981); *if it was not true* (Hill i sur., 2006); *Available analyses of the BSAG's factor structure are not generalizable to preschool populations* (McDermott i Watkins, 1981).
- Iako u znanstvenom stilu pisanja u engleskome jeziku postoji tendencija pisanja u pasivu, posebice kada autor želi staviti fokus na posljedicu, a ne uzrok (npr. *The prevalence and implications of these factor dimensions among kindergarten children are reported, and their relationship to other known dimensions of early childhood maladjustment is discussed* (McDermott i Watkins, 1981)), taj glagolski oblik ipak ne bi trebalo previše koristiti. Na primjer, u odabranim člancima nalazimo značajan broj primjera pasivnih rečenica: *Most of the recent research using semiparametric analytical techniques has been conducted in high-risk, low-income samples* (Hill i sur., 2006); *The prevalence and implications of these factor dimensions among kindergarten children are reported* (McDermot i Watkins, 1981), ali nalazimo i primjere uporabe aktiva: *prior research... has included* (Hill i sur., 2006); *Children with challenging play behavior in the play create a difficult situation* (Duman, 2013); *This study of 1,300 children who were followed from birth through grade school,*

gathered child care data at multiple points over the first 5 years of life (McCabe i Frede, 2007).

- Najčešći vremenski oblici glagola koji se rabe u znanstvenim tekstovima su:
  - a. *Past simple tense* (najčešći način kojim se naglašava da je istraživanje dovršeno), npr. *Classroom play areas included the usual assortment of toys and related materials to which all children had access* (Blainpain, 2006); *Pre-service preschool teachers reported aggressive types of challenging play behaviors* (Duman, 2013); *Children's scores were obtained for each of the six core syndromes* (McDermot i Watkins, 1981).
  - b. *Present perfect tense* (za generalizacije i naglašavanje da je rad relevantan i danas), npr. *Past research has found that socioeconomic constructs such as maternal education and teenage parenthood are risk factors* (Hill i sur., 2006); *Research has begun to investigate the possible trajectories of early onset aggression* (McCabe i Frede, 2007); *The absence of positive primary prevention effects has threatened the entire primary prevention enterprise* (Johnson i Walker, 1987).
  - c. *Present simple tense* (kod spominjanja radova koji se detaljnije analiziraju, ili općenito kada se iznose opće činjenice na koje ne utječe vrijeme). Npr. *a new group-based, semiparametric technique* (B. Muthen, 2001; Nagin, 1999) *allows researchers to identify distinct subgroups* (Hill i sur., 2006); *Behavior problems in children often appear early* (Johnson i Walker, 1987); *There is strong evidence that social and emotional skills are as critical to school adjustment as are competencies in language and academic readiness skill* (Perry i sur., 2011).

Nadalje, spomenut ćemo i neke opće karakteristike znanstvenoga stila (Bailey, 2006):

- Prije svega valja izbjegavati upitne rečenice kao što je *What are the principal factors or dimensions of psychopathology that preschool children share?* Umjesto toga poželjno je koristiti izjavne rečenice *Within this special context, it would be important to determine what principal factors or dimensions of psychopathology preschool children share* (McDermot i Watkins, 1981). Dodatni su primjeri neizravnih pitanja: *The question of whether sufficient social integration during free play has been*

achieved requires clarification (Guralnick, 1980); This begs the question of the role preschool education plays in regard to problem behaviors — whether under certain circumstances it is a contributing factor or whether it can in fact provide positive experiences that lead to a reduction of challenging behaviors (McCabe i Frede, 2007).

- Također je poželjno izbjegavati numeriranje odjeljaka rada. Umjesto toga, rad je strukturiran na način da važnija potpoglavlja imaju svoje podnaslove, npr. *METHOD, Subjects, Setting, Recording and Procedure, Behavior Categories and Coding, Reliability, Analysis of the Data, RESULTS, DISCUSSION, CONCLUSION* (Guralnick, 1980); *METHOD, Subjects, Instrumentation, Procedure, Analysis, RESULTS, DISCUSSION, CONCLUSION* (McDermott i Watkins, 1981).

Tablice i grafovi su pogodan način za prikaz velike količine podataka na jednostavan i razumljiv način, kao što je prikazano na Slikama 2 i 3.

Table 1
Descriptive Statistics

Measure	<i>n</i>	Min	Max	<i>M</i>	<i>SD</i>
2-year measures					
2-year socioeconomic status	383	14.00	66.00	39.74	11.15
2-year Externalizing Behavior raw score	383	1.00	46.00	15.67	8.58
2-year proportion of distress	383	0.00	0.98	0.12	0.18
2-year global negative reactivity	383	0.00	4.00	0.77	0.85
2-year global episode affect	383	-3.00	2.00	-0.10	0.78
2-year distraction use	383	0.50	2.50	1.71	0.35
2-year effectiveness of distraction	383	0.50	3.00	2.77	0.46
2-year global regulation	383	0.00	4.00	3.32	0.84
2-year emotion regulation score	383	-2.89	1.64	0.36	0.79
2-year Inattention subscale	383	0.00	18.00	5.76	3.78
4-year measures					
4-year Externalizing Behavior raw score	383	0.00	36.00	10.57	6.92
5-year measures					
5-year Externalizing Behavior raw score	383	0.00	38.00	10.24	7.67

Slika 2. Primjer prikaza rezultata u tablici (Hill i sur., 2006)

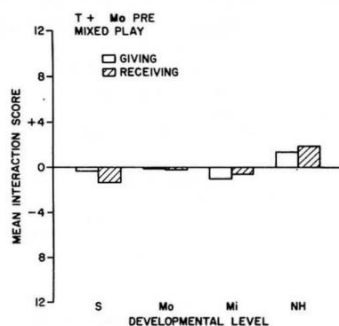

Figure 3. Mean interaction (derived) scores for total positive communications (T+) directed to and received from each developmental level group during the preperiod for the moderately handicapped children.

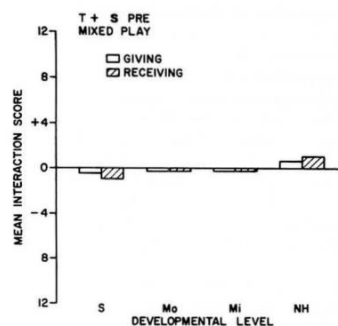

Figure 4. Mean interaction (derived) scores for total positive communications (T+) directed to and received from each developmental level group during the preperiod for the severely handicapped children.

Slika 3. Primjer prikaza rezultata pomoću grafikona (Guralnick, 1980)

- Sljedeća su karakteristika znanstvenoga stila kratice. One su važan dio suvremenoga engleskoga jezika kojima se omogućuje lakše čitanje i pisanje. Tri su vrste kratice:
  - a) Skraćene riječi – *photo/photograph* (fotografija); izbjegavaju se u znanstvenim člancima.
  - b) Akronimi – UNESCO/United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization; relativno su česti u znanstvenom stilu.
  - c) Drugi – etc. (itd.); i.e. (npr.); a.m. (prije podne); p.m. (poslije podne).

Međutim, važno je napomenuti da se skraćene riječi u pravilu izbjegavaju, dok su akronimi relativno česti u znanstvenome stilu. Neki od primjera uporabe kratice u znanstvenim člancima su:

Each item is designed to depict a child's style of coping with self and others in the school setting and is presented within some specific context, such as situations involving classmates, teacher, learning exercises, etc. (McDermott i Watkins, 1981); In addition, effect sizes were small (i.e. not approaching clinical levels of problematic behavior) and were much less than those associated with parenting or family characteristics (McCabe i Frede, 2007); ECMHC seeks to improve children's social-emotional well-being through changes made in the early childhood environment (e.g., routines, changes to the classroom layout) (Perry i sur., 2011).

- Za znanstveni su stil karakteristični i veznici (Bailey, 2006):
  - a) Pribrojni veznici¹ - (eng. *addition conjunctions*), npr. *In addition, effect sizes were small (i.e. not approaching clinical levels of problematic behavior) and were much less than those associated with parenting or family characteristics (McCabe i Frede, 2007); Furthermore, in the low-risk sample of the NICHD Study of Early Child Care, high aggression trajectories were predicted by higher SES risk (Hill i sur., 2006); Moreover, the frequencies of maladaptive behaviors for the underreactive type syndromes and associated non-syndromic grouping, and those for the overreactive core*

---

¹ hrvatski termini preuzeti su prema Silić i Pranjković (2007)

syndromes and corresponding grouping, are combined (McDermott i Watkins, 1981).

- b) Zaključni (konkluzivni) veznici - (eng. *result conjunctions*), npr.

Thus, the number of control children was greater at intake (Johnson i Walker, 1987); Prior research has shown relations between emotion regulation and emotion reactivity measures (Calkins & Johnson, 1998; Stifter & Braungart, 1995); therefore, both types of behaviors were coded from videotapes of the frustration tasks (Hill i sur., 2006); Consequently, the present study was directed to ascertain the principal dimensions and prevalence of maladaptive behavior (McDermott i Watkins, 1981).

- c) Uzročno-posljedični (kauzalno-konsekutivni) veznici - (eng. *reason conjunctions*), npr.

The evidence is particularly strong for children at risk due to socio-economic disadvantage (McCabe i Frede, 2007); the main effect for DL is not relevant since it averages to zero given the nature of the derived score (Guralnick, 1980); Because this behavior can emerge for many reasons (Denham and Burger, 1991), pre-service teachers might find getting child's cooperation rather difficult right on the spot (Hill i sur., 2006).

- d) Vremenski (temporalni) veznici - (eng. *time conjunctions*), npr.

The researchers then compiled their lists of challenging play behaviors based on this independent analysis (Duman, 2013); several children tended to run out of the classroom or building when they did not want to do what was asked (Perry i sur., 2011); gender differences in externalizing behavior are not apparent until toddlerhood (Hill i sur., 2006).

- e) Dopusni (koncesivni) veznici- (eng. *opposition conjunctions*), npr.

Although externalizing behavior typically peaks in toddlerhood and decreases by school entry, some children do not show this normative decline (Hill i sur., 2006); This held true even in higher quality child care settings. However, some have questioned how widely this finding can be generalized (McCabe i Frede, 2007); children who witness parental hostility, as often associated with marital discord or divorce, are inclined to exhibit aggression toward agemates and adults, whereas children suffering losses, such as the death of a loved one, become severely depressed and withdrawn (McDermott i Watkins, 1981).

• Veznici u funkciji davanja primjera²– (eng. *example conjunctions*). Davanje primjera ili oprimjerivanje jedna je od jezičnih funkcija koja se uglavnom koristi u pisanju znanstvenih tekstova i služi dodavanju informacija kako bi se objasnila i definirala neka ideja. Odgovarajući primjer dokazuje glavnu misao autora i nadopunjava ju. Engleske riječi koje koristimo u oprimjerivanju prema Bilić-Štefan (2014) su sljedeće:

- *for example/for instance /e.g./ such as*
- *As shown/exemplified/illustrated by*
- *A case in point/Such as/like*
- *Particularly*
- *To be (more) specific*
- *In this example /case/instance.*

Primjere smo ove jezične funkcije pronašli i u odabranim člancima:

For example, in the High/ Scope Perry Preschool Program, 30 at risk African American children were randomly assigned to either receive the program or serve in the control group (McCabe i Frede, 2007); several different kinds of behaviors that caused problems in the classroom, such as aggression, hyperactivity, lack of social skills, and defiance (Perry i sur., 2011); Emotion regulation may be measured during situations that have putative regulatory demands that elicit specific regulatory behaviors (e.g., distraction, self-soothing, help seeking) that serve to reduce distress (Hill i sur., 2006).

U nastavku opisa karakteristika znanstvenoga stila bit će spomenute neke jezične funkcije.

• Preformuliranje (objasnidbene ili eksplikativne rečenice)³ (eng. *reformulation*) jedna je od jezičnih funkcija koja se koristi pri pisanju znanstvenih članaka, a funkcija joj je dodatno objasniti određeni sadržaj. Primjeri za ovu jezičnu funkciju u odabranim člancima su:

The primary instrument of intervention in ECMHC is capacity building; that is, assisting staff and caregivers to acquire knowledge, attitudes, and behaviors that will help them to support the social and emotional health of young children (Perry i sur., 2011); Principal-components factor analysis with varimax rotation extracted three

---

² Silić i Pranjković (2007) ne daju hrvatski termin za ovu skupinu veznika, stoga je predloženi termin autoričin prijevod

³ prema Silić i Pranjković (2007)

dimensions of maladaptivity (i.e., general overreaction, socioemotional constriction, and unforthcomingness) (McDermott i Watkins, 1981); In particular, girls were 44 times more likely to be in the subthreshold profile compared with the chronic-clinical profile for every one standard deviation increase in emotion regulation at age 2. In other words, better emotion regulation ability at age 2 differentiated girls who started out at borderline-clinical levels of externalizing behavior (Hill i sur., 2006).

- Sljedeću jezičnu funkciju čine definicije koje se u engleskom jeziku obično nalaze na početku određenog znanstvenog teksta. Prilikom opisivanja stvari i pojava, potrebno ih je definirati, pogotovo u pisanju znanstvenoga članka. Također je potrebno dati primjere onoga što se definira. Znanstveni stil pisanja zahtijeva definicije u dvije situacije: u uvodima (kako bi se razjasnila riječ ili fraza u naslovu) te kako bi se opisala riječ ili fraza čije značenje nije općepoznato. U tekstu su pronađene definicije koje opisuju određeno ponašanje djece, npr.

Challenging behavior refers to inappropriate, disturbing, or harmful behaviors that might be a pervasive social excess or deficit, situational disturbances, low activity engagement, and episodic crises (Duman, 2013); Emotion regulation refers to the internal and external processes involved in the modulation, maintenance, and expression of emotion (Kopp, 1989; Thompson, 1994) (Hill i sur., 2006); individual differences in attention, defined as the ability to sustain attention during everyday activities (Hill i sur., 2006).

Osim definicija, usporedba i kontrast također su česte jezične funkcije, koje se mogu koristiti pri proučavanju tablica i analizi statističkih podataka, ali i općenito pri opisu sličnosti i razlika.

The mean preintervention AML total scores for the entire sample was 34.01, a score that is remarkably similar to the mean score obtained for referred children in the present study, 33.2 (Johnson i Walker, 1987); they were no different than control children on ratings of externalizing behaviors (McCabe i Frede, 2007); systematic and nomothetic comparisons of preschool and primary school children, as provided by teachers and other educational specialists, are often the most effective and efficient means to the early identification of childhood maladjustment (McDermott i Watkins, 1981).

Generalizacije također mogu biti vrlo korisne jer se pomoću njih kompleksne ideje i podaci mogu objasniti i predstaviti u pojednostavljenom obliku. Primjeri jezične funkcije generalizacije su:

In general, for 3-year-old children, the PCDC had highly significant effects on the mothers and their children (Johnson i Walker, 1987); Categorization of children into groups was generally in accordance with the American Association on Mental Deficiency's classification manual (Guralnick, 1980).

Prema Baileyju (2006), koheziju je, također, bitno naglasiti pri opisivanju značajki znanstvenoga stila izražavanja. Ona označuje vezanje fraza tako da je cijeli tekst razumljiv i čitljiv što se postiže pomoću više metoda, kao što su na primjer veznici (*In addition, changes in these interactions that might take place over time were examined (Guralnick, 1980)*) ili pomoću riječi *he, they* i *that* koje se odnose na nešto spomenuto ranije u tekstu (*It is also found that preservice preschool teachers had the most confidence level when children had difficulty in expressing play progress and when they did not help cleaning up (Duman, 2013)*).

4. STRUKTURA ZNANSTVENOGA ČLANKA

Za znanstvene je članke propisana i kod većine jasno vidljiva točno određena struktura teksta. Stoga se može uočiti kako ova vrsta tekstova uglavnom počinje uvodnim razmatranjima koja su bitan element znanstvenoga članka u kojemu se analiziraju dosadašnja istraživanja unutar određene teme. Cilj je spomenutoga pregleda literature upoznavanje s dosadašnjim istraživanjem u području koje se obrađuje kako bi se u vlastitom radu ukratko opisala istraživanja te citirali autori već objavljenih radova. Međutim, posebice u pregledu literature valja biti na oprezu tijekom pisanja rada kako bi se izbjeglo plagiranje. U znanstvenome stilu citiranje i navođenje literature mora biti jasno i sistematično, odnosno svi bi citati trebali biti jasno označeni u tekstu, pri čemu parafraziranje teksta ne znači zamjenu pojedinih riječi sinonimima već i promjenu strukture rečenice, a ako se posude određeni primjeri to bi se također trebalo navesti na točno propisani način. Također, pri spominjanju imena autora i njegove zamjene s osobnim zamjenicama (on ili ona) vrijedi osnovno pravilo da se osobnim zamjenicama zamjenjuje jedino kada je ime autora spomenuto u prethodnoj rečenici.

Kronološko nabrojanje nije najbolji pristup zadatku prikaza prethodnih istraživanja. Poželjnije je strukturirati pristup oko određenih tema istraživanja s čime će se naglasiti povezanost određenih radova, njihovi nedostaci, prednosti te predlošci za daljnja istraživanja.

Uvod ne smije biti predugačak već treba biti jasan i sažet, kako bi privukao čitatelja. U glavnome dijelu rada najčešće se daje prikaz istraživanja, uglavnom na način da se opiše metodologija istraživanja, koja uključuje podatke o ispitanicima, instrumentima koji su korišteni i načinu provedbe istraživanja. Nakon metodologije slijedi prikaz dobivenih rezultata i rasprava gdje se komentiraju rezultati i uspoređuju se s rezultatima sličnih istraživanja. Zaključak bi trebao iznijeti zaključne misli autora, što uključuje sažetak glavnih ideja koje se protežu u određenom znanstvenom radu.

Na kraju rada navode se izvori korišteni tijekom pisanja rada. Neki od izvora koje navodimo u literaturi su: knjige ili poglavlja knjige, novine, časopisi, novinski članci, elektronski izvori, kao što su internet stranice ili baze podataka, filmovi i televizijski programi, osobna komunikacija kao npr. e-mailovi, intervjui te pisma (Jordan, 2003). Za svaki od navedenih izvora potrebno je navesti detaljne podatke. Kada su u pitanju knjige kao izvor informacija najčešće se navode autor i godina izdanja, naziv rada, izdavač i mjesto izdanja. U nekim se strukama izvori navode u fusnotama (Blanpain, 2008).

4.1. Znanstveni članci odgojiteljske struke

Znanstveni članci odgojiteljske struke osmišljeni su za strukovno područje koje se bavi ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem. Između ostaloga, može ih se pronaći i u *online* bazama podataka ali i tiskanim i *online* časopisima koji pripadaju navedenom znanstvenom području. Autori članaka uglavnom su stručnjaci koji proučavaju razvoj djece iz različitih aspekata zbog čega su znanstveni članci svakako vrijedan izvor informacija vezanih uz struku.

Znanstveni se članci sadržajno bitno razlikuju od popularnih članaka s obzirom na činjenicu da obuhvaćaju nova istraživanja, značajna otkrića, analize, trendove razvoja vrtića, i ostale podatke specifične za odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi.

Časopisi koji se bave ranim odgojem i obrazovanjem mogu se podijeliti na:

1. časopise s praktičnim savjetima roditeljima i odgojiteljima (*magazines*)
2. stručne časopise (*professional journals*) i
3. časopise koji su pisani isključivo znanstvenim stilom gdje se navode rezultati znanstvenih istraživanja (*scholarly journals*).

U prvoj se skupini časopisa mogu pronaći korisni savjeti roditeljima i odgojiteljima o tome kako pristupiti djeci predškolske dobi, odnosno u njima se na popularan i jednostavan način nastoji najnovije znanstvene spoznaje pretočiti u smjernice namijenjene prvenstveno roditeljima. Stručni časopisi također mogu sadržavati dio namijenjen roditeljima ali u većoj su mjeri namijenjeni odgojiteljima, pišu o iskustvima odgojitelja te njihovim prijedlozima i savjetima. Primjer ovoga časopisa je časopis na engleskom jeziku *Nursery World* u kojemu su obrađene teme vezane uz područje ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja djece.

U znanstvenim člancima koristi se jezik struke i znanstveni stil koji karakteriziraju riječi i izrazi koji mogu biti nejasni osobi izvan tog područja. Unutar članaka uglavnom nema nepotrebnih slika i reklama, osim onih koje su vezane uz struku.

Ovaj je rad posvećen znanstvenim člancima iz časopisa treće skupine, dakle onima koji su pisani znanstvenim stilom. Znanstveni članci odabrani za potrebe ovoga završnoga rada, na temu nepoželjnih oblika ponašanja djece predškolske dobi su:⁴

---

⁴ Podaci o odabranim znanstvenim člancima mogu se pronaći u popisu literature

1. *Challenging behaviors and the role of preschool education, autori: McCabe, L. i Frede, E.*
2. *Dimensions of maladaptive behavior among kindergarten level children, autori: McDermott, P., i Watkins M.*
3. *Reducing maladaptive behaviors in preschool-aged children with autism spectrum disorder using the Early Start Denver Model, autori: Fulton, E., Eapen, V., Črnčec, Walter, A. i Rogers, S.*
4. *Challenging behavior and expulsion from child care, autori: Perry, D., Holland, C., Darling-Kuria, N., i Nativ, S.*
5. *Social interactions among preschool children, autor: Guralnick, M.*
6. *Profiles of externalizing behavior problems for boys and girls across preschool: the roles of emotion regulation and inattention, autori: Lamb, M., i Freund, A.*
7. *Primary prevention of behavior problems in Mexican- American children , autori: Johnson , D., i Walker, T.*

4.2. Primjer znanstvenoga članka koji se bavi problematikom nepoželjnih oblika ponašanja kod djece predškolske dobi

U ovome je poglavlju ukratko opisan članak *Challenging behaviors and the role of preschool education*, autorica Lise A. McCabe i Ellen C. Frede. U članku se navode neki programi predškolskih ustanova koji nastoje spriječiti nepoželjna ponašanja od rane dobi. Ovaj članak vrlo precizno određuje definiciju nepoželjnoga ponašanja te navodi neke od uzroka i čimbenika koji pridonose razvitku i negativnim posljedicama takvih oblika ponašanja. U članku se naglašava kako je sve veći broj problematičnih oblika ponašanja u predškolskim ustanovama. Stručnjaci koji se bave djecom (odgojitelji, učitelji, pedagozi) primjećuju nedostatak razvoja socijalnih vještina potrebnih za učenje. Na kraju članka navodi se kako je važno da predškolska ustanova bude kvalitetna i da je djeci bitna skrb i potpora, a ne etiketiranje i otežavanje situacije.

Članak ima 8 stranica, zanimljiv je i poučan te obogaćen formalnim jezikom i vokabularom analiziranim u ovom završnom radu. Na stranicama članka neke su ključne riječi i rečenice naglašene većim fontom slova. Članak je dobro strukturiran i obiluje prethodno opisanim karakteristikama znanstvenog stila, no unatoč tome nije težak za čitanje. Dizajn je prve stranice prilično jednostavan, a sadrži naslov i dvije fotografije vezane uz temu (neprihvatljivo ponašanje i uloga predškolskoga odgoja i obrazovanja). Na prvoj se stranici može vidjeti naslov i teme kojima se članak bavi. Nakon sažetka i uvoda članka, navode se

definicije neprihvatljivoga ponašanja. Zatim slijedi objašnjavanje razvoja spomenutih oblika ponašanja, uzroka i posljedica te se daju savjeti kako pružiti potporu djeci.

U nastavku će poglavlja biti opisane neke od karakteristika znanstvenoga stila na primjeru odabranoga članka. Jedna od karakteristika znanstvenoga stila u ovome je članku davanje primjera (eng. *exemplification*).

For example, in one study of Positive Behavior Support for children in community preschool programs, researchers documented its effectiveness for reducing problematic behaviors with two female children identified by teachers as in need of additional support (McCabe i Frede, 2007).

Sljedeća je jezična funkcija koju pronalazimo u članku definiranje: *A challenging behavior is any repeated pattern of behavior that interferes with learning or engagement in social interactions (McCabe i Frede, 2007).*

U članku su pronađene i kolokacije koje opisuju nepoželjne oblike ponašanja u djece (*challenging behavior, aggressive behavior, prolonged tantrum*). Nadalje, članak obiluje veznicima, a neki od njih su *however, and, but, in addition, finally*.

Modalni glagoli *may* i *can* najčešće su korišteni u članku u funkciji postizanja opreza i suzdržanosti, npr.: *Serving as a counterbalance to the evidence suggesting that preschool participation may contribute to the development of challenging behaviors is a wealth of research suggesting the opposite, this finding may be related to the pressures of being in a group; findings from a longitudinal demonstration program for preschool children also suggest that participation in preschool, even a high-quality program, can be related to problem behaviors in children (McCabe i Frede, 2007).*

5. ANALIZA STRUČNIH TERMINA VEZANIH UZ NEPOŽELJNE OBLIKE PONAŠANJA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

Odabrani se znanstveni tekstovi bave nepoželjnim oblicima ponašanja i čimbenicima koji na njih utječu. Tema je aktualna jer se bavi problemima ponašanja djece te nudi zanimljivosti, a i savjete odgojiteljima i roditeljima kako bi bili što uspješniji u suočavanju s problematičnim ponašanjem djece predškolske dobi. Članci su pisani znanstvenim stilom za koji je karakteristična objektivnost, jasnoća, korištenje formalnoga jezika te korištenje stručnoga jezika.

U primjerima koji slijede analizirani su stručni termini vezani uz nepoželjne oblike ponašanja kod djece rane i predškolske dobi.

Među prvima spomenut ćemo kolokacije kojih ima više vrsta, a dijele se prema gramatičkoj strukturi ili prema vrsti riječi od kojih su sastavljene: prilog (*adverb*) + pridjev (*adjective*), pridjev (*adjective*) + imenica (*noun*), imenica (*noun*) + imenica (*noun*) + glagol (*verb*), glagol (*verb*) + imenica (*noun*), glagol (*verb*) + prilog (*adverb*) (Gačić, 1985).

Kolokacije pronađene u odabranim znanstvenim člancima koji opisuju nepoželjne oblike ponašanja i njihov utjecaj na interakciju djece predškolske dobi prikazane su u Tablici 1.

Primijećeno je da su kolokacije u obrađenim člancima najčešće u obliku pridjev (*adjective*) + imenica (*noun*). Nadalje, kolokacije koje su najčešće korištene u obrađenim znanstvenim člancima su :

anti-social behaviors, challenging behavior, externalizing behaviors, maladaptive behavior.

U tekstovima se spominju i kolokacije koje objašnjavaju poremećaje ponašanje kao npr.,

Attention-deficit Hyperactivity Disorder, Oppositional Defiant Disorder, i sl.

Svakako ne treba zanemariti i neke čimbenike koji utječu na nepoželjna ponašanja te posljedice nepoželjnih oblika ponašanja (pozitivan utjecaj okoline, negativne emocije, strategije discipline, nepredvidive negativne okolnosti, mentalno zdravlje itd.).

Tablica 1. Primjeri kolokacija koje opisuju nepoželjne oblike ponašanja

pridjev+imenica (adjective+noun)	imenica + imenica (noun+noun)
<i>challenging behavior</i>	<i>problem behavior</i>
<i>aggressive behavior</i>	<i>hyperactivity disorder</i>
<i>antisocial behavior</i>	<i>child misbehaviour</i>
<i>non compliant behavior</i>	<i>peer maladaptiveness</i>
<i>disruptive disorder</i>	<i>childhood maladjustment</i>
<i>disruptive vocal behavior</i>	
<i>difficult behaviors</i>	
<i>externalizing behaviors</i>	
<i>problematic behavior</i>	
<i>oppositional behaviors</i>	
<i>maladaptive behavior</i>	
<i>anti-social behaviors</i>	
<i>inappropriate behaviors</i>	
<i>withdrawn behaviors.</i>	
<i>stereotyped behaviors</i>	
<i>self-injurious behavior</i>	
<i>uncontrolled behavior</i>	
<i>behavioral disturbance</i>	

U Tablici 2 izdvojene su kolokacije koje opisuju navedene čimbenike, a koje su pronađene u odabranim znanstvenim člancima.

Tablica 2. Primjeri kolokacija za nepoželjne oblike ponašanja i za nazive predškolskih programa

Kolokacije - opis nepoželjnih oblika ponašanja	Kolokacije - nazivi predškolskih programa
<i>a lack of on-going support</i> <i>maladaptive indicators</i> <i>maladaptive outcomes</i> <i>mental health</i> <i>negative developmental and social outcomes</i> <i>negative emotionality</i> <i>non-violent strategies</i> <i>poor prenatal environment</i> <i>positive behavior support</i> <i>positive social interaction</i> <i>social-emotional competence</i> <i>social-emotional-behavioural development</i> <i>unintended negative consequences</i>	<i>Abecedarian program</i> <i>comprehensive child care program for African-American children</i> <i>early childhood program</i> <i>early childhood education programs for high risk children</i> <i>ECE programs</i> <i>High/Scope Perry Preschool Program</i> <i>intensive preschool program</i> <i>home-visiting program</i> <i>K-12 programs</i> <i>parent-focused intervention programs</i>

U tekstovima se spominju i posebni programi predškolskih ustanova u koje se upisuju djeca predškolske dobi (Tablica 2).

Svakako je potrebno spomenuti i uporabu složenica, koje obogaćuju znanstvene tekstove i koje olakšavaju preciznije izražavanje i opis određenih pojava (Tablica 3), kao i primjere nominalizacije (Tablica 3), koja je također jedna od značajnih obilježja znanstvenoga stila u engleskome jeziku.

Tablica 3. Primjeri složenica i nominalizacije pronađeni u odabranim člancima

Složenice	Nominalizacija
<i>childhood</i>	<i>adjustment</i>
<i>toddlerhood</i>	<i>emergence</i>
<i>neighbourhood</i>	<i>inclusion</i>
<i>caregivers</i>	<i>performance</i>
<i>interrelationships</i>	<i>prevalence</i>
<i>framework</i>	<i>recognition</i>
<i>age-appropriate</i>	<i>recommendations</i>
<i>childcare</i>	<i>reduction</i>
<i>counterbalance</i>	<i>removal</i>
	<i>unforthcomingness</i>

U izabranim člancima pronađeni su i primjeri internacionalizama:

education, participation, program, aggression, regulation, problem, delinquency.

6. POJMOVNIK STRUČNIH RIJEČI I TERMINA KOJI SE NAJČEŠĆE KORISTE U ODABRANIM ZNANSTVENIM ČLANCIMA

U hrvatskome jeziku nema sveobuhvatnog registra stručnih riječi vezanih za odgojiteljsku struku. Stoga smo za potrebe ovoga završnoga rada iz odabranih članaka izdvojili neke termine i naveli ih u pojmovniku. Neke riječi i izrazi kombinacije su svakodnevnih i poznatih riječi koje zajedno tvore stručne izraze i termine. U pojmovnik su uvršteni prihvaćeni prijevodi stručnih termina vezanih uz odgojiteljsku struku kao i prijedlozi prijevoda za neke izraze koji se rjeđe koriste u hrvatskome jeziku.

adaptive behavior - prilagodljivo ponašanje (prihvaćen termin)

agressive behavior - agresivno ponašanje (prihvaćen termin)

anti-social behavior - antisocijalno ponašanje (prihvaćen termin)

Attention-deficit Hyperactivity Disorder - ADHD - poremećaj hiperaktivnosti i deficita pažnje ili poremećaj pozornosti s hiperaktivnošću (prihvaćen termin)

behavioral disturbance - bihevioralni poremećaj ili poremećaj u ponašanju (prijedlog prijevoda)

challenging behavior - problematično ponašanje (prihvaćen termin)

child misbehaviour - dječje nedolično ponašanje (prihvaćen termin)

childhood maladjustment - maladaptivnost u djetinjstvu (prijedlog prijevoda)

chronic aggression problems - kronični problemi s agresivnošću (prijedlog prijevoda)

classroom-based curricula - razredni kurikul (prijedlog prijevoda)

conduct disorder - poremećaj u ponašanju (prihvaćen termin)

conventional behaviors - konvencionalno ponašanje (prihvaćen termin)

difficult behaviors - neprihvatljivo ponašanje (prijedlog prijevoda)

disruptive vocal and motor bahavior - ometajuće glasovno i motoričko ponašanje (prijedlog prijevoda)

disruptive behavior - ometajuće ponašanje (prihvaćen termin)

early-childhood program - program ranoga djetinjstva (prijedlog prijevoda)

educational disorders - poremećaji vezani uz odgoj i obrazovanje (prijedlog prijevoda)

externalizing behaviors - eksternalizirana ponašanja (prihvaćen termin)

high-quality program - program koji osigurava visoku kvalitetu (prijedlog prijevoda)

home-visiting program - program kućnih posjeta (prijedlog prijevoda)

hyperactivity disorder - poremećaj hiperaktivnosti (prihvaćen termin)

inappropriate behaviors - neprikladni oblici ponašanja (prihvaćen termin)

lack of on-going support - nedostatak kontinuirane podrške (prijedlog prijevoda)

maladaptive behavior - maladaptivno ponašanje (prihvaćen termin)

maladaptive indicators - pokazatelji maladaptivnog ponašanja (prijedlog prijevoda)

maladaptive outcomes - maladaptivni ishodi (prijedlog prijevoda)

mental health - mentalno zdravlje (prihvaćen termin)

negative emotionality - negativna emocionalnost (prijedlog prijevoda)

non-compliant behavior - neusklađeno ponašanje (prijedlog prijevoda)

non-violent strategies - strategije nenasilja (prihvaćen termin)

oppositional behaviors - oprečno ponašanje (prihvaćen termin)

parent-focused intervention programs - programi intervencije usmjereni na roditelje (prijedlog termina)

peer maladaptiveness - vršnjačka maladaptivnost

physical and verbal aggression - fizička i verbalna agresija (prihvaćen termin)

poor prenatal environment - siromašna prenatalna okolina (prijedlog prijevoda)

positive behavior support - podrška pozitivnom ponašanju (prijedlog prijevoda)

positive social interaction - pozitivna socijalna interakcija (prihvaćen termin)

problem behavior - problematično ponašanje (prihvaćen termin)

self-injurious behavior - autodestruktivno ponašanje (prihvaćen termin)

social-emotional competence - socijalna i emocionalna kompetencija (prihvaćen termin)

social pressure - društveni pritisak (prihvaćen termin)

stereotyped behaviors - stereotipna ponašanja (prihvaćeni termin)

tantrum behaviors - izljevi bijesa (prihvaćen termin)

triggering and maintaining children's behavior problems - iniciranje i održavanje dječjih problema u ponašanju (prijedlog prijevoda)

uncontrolled behavior - nekontrolirano ponašanje (prihvaćen termin)

unintended negative consequences - neočekivane negativne posljedice (prihvaćen termin)

universal curricula - kurikulum koji vrijedi za sve (prijedlog prijevoda)

withdrawn behavior - povučeno ponašanje (prihvaćen termin)

7. ZAKLJUČAK

Znanstveni članci prikazuju aktualne teme iz određenoga područja i iznose najnovija istraživanja i analize. Znanstvenim člancima pripadaju i oni odgojiteljske struke, namijenjeni odgojiteljima i roditeljima djece predškolske dobi, a vezani uz područje ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja djece. Na temelju analize znanstvenih članaka odgojiteljske struke može se zaključiti da odgojitelji, osim općega jezika, trebaju poznavati i neke stručne termine kako bi razumjeli sadržaje iz stručnih i znanstvenih članaka. Jezik svake struke, pa tako i odgojiteljske, sadrži poseban registar termina ili izraza koji se koriste u navedenom području. Međutim, važno je naglasiti da se ne radi o posve novome jeziku, naprotiv, jezik struke treba promatrati kao nadogradnju općega jezika. Odgojitelj koji je dobro ovladao općim jezikom, ovladat će i jezikom struke koji sadrži specifičan vokabular i izraze.

Znanstveni su članci pisani znanstvenim stilom, drugim riječima stil pisanja je formalan i objektivn (što znači da se ne iskazuju osobni stavovi autora). Osim toga, ovi članci obiluju vokabularom i izrazima koji se koriste u stručnoj terminologiji. Stoga je potrebno obratiti pozornost na riječi koje koristimo u pisanju znanstvenih tekstova, kako bi oni bili što vjerodostojniji. Analiza stručnih termina na engleskome jeziku vezanih uz nepoželjne oblike ponašanja djece predškolske dobi svakako nudi lepezu zanimljivih stručnih termina, kao i primjera karakteristika znanstvenoga stila pisanja (npr. kolokacije, složenice, definicije, generaliziranje, davanje primjera, upotreba veznika i modalnih glagola i sl.).

Također je bitna odlika znanstvenoga stila dobra struktura rada, tj. uvodni, središnji dio i zaključak, kao i koherencija i kohezija teksta kako bi znanstveni članak tvorio logičku cjelinu. Sveobuhvatan registar stručnih riječi vezanih za nepoželjne oblike ponašanja djece ne postoji na hrvatskome jeziku pa je u ovome završnome radu sastavljen kratak pojmovnik određenoga broja riječi i izraza koji su korišteni u obrađenim znanstvenim člancima odgojiteljske struke.

LITERATURA

Knjige:

- Bailey, S. (2006). *Academic Writing A Handbook for International Students* (Second edition). London i New York: Routledge.
- Bilić-Štefan, M. (2014). *English for Teachers*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Blanpain, K. (2006). *Academic Writing in the Humanities and Social Sciences*. Leuven: Uitgeverij Acco.
- Frančić, A., Hudeček, L., i Mihaljević, M. (2005). *Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnom jeziku*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Gačić, M. (1985). *Istraživanje leksike jezika struke*. Zagreb: Centar za jezičnu nastavu Filozofskog fakulteta.
- Jordan, R. R. (2003). *Academic Writing Course*. Edinburgh: Longman.
- Merriam Websters Collegiate Dictionary (2003). *Merriam Webster*. Massachusetts, U.S.A.: Incorporated Springfield.
- Mićić, S. (2003). Osobnosti jezika za naučne i stručne namene [Features of Language for Scientific and Technical Purposes]. *Serbian Dental Journal*, 50, 97-101.
- Silić, J., i Pranjković, I. (2007). *Gramatika hrvatskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga.

Znanstveni članci

- Duman, G. (2013). Pre-service preschool teachers' self competency evaluation of challenging play behavior. *Educational Research and Reviews*, 8(24), 2313-2316.
- Fulton, E., Eapen, V., Črnčec, R., Walter, A., i Rogers, S. (2014). Reducing maladaptive behaviors in preschool-aged children with autism spectrum disorder using the Early Start Denver Model. *Frontiers in Pediatrics*, 2, 40. <http://doi.org/10.3389/fped.2014.00040>.

- Guralnick, M. (1980). Social Interactions Among Preschool Children. *Exceptional Children*, 46(4), 248-253.
- Hill, A. L., Degnan, K. A., Calkins, S. D., i Keane, S. P. (2006). Profiles of externalizing behavior problems for boys and girls across preschool: the roles of emotion regulation and inattention. *Developmental Psychology*. 42(5), 913-928.
- Johnson, D. L., i Walker, T. (1987). Primary prevention of behavior problems in Mexican-American children. *American Journal of Community Psychology*, 15(4), 375-385.
- McCabe, L., i Frede, E. C. (2007). Challenging behaviors and the role of preschool education. *Preschool Policy Brief*, 16, 1-11.
- McDermott, P. A., i Watkins, M. W. (1981). Dimensions of maladaptive behavior among kindergarten level children. *Behavior Disorders* , 7, 11-17.
- Perry, D. F., Holland, C., Darling-Kuria, N., i Nadiv, S. (2011). Challenging behavior and expulsion from child care. *Zero to Three* , 32(2), 4-11.

Internetski izvori

- Alexander, R. J. (1997). Content-based Business English Curricula: Retrospective reflections, current considerations and prospective proposals on English for business and academic purposes in European higher education /online/. Preuzeto s http://webdoc.sub.gwdg.de/edoc/ia/eese/artic97/alex/7_97.html, 14.7.2016.
- Engleski hrvatski rječnik online. <https://hr.glosbe.com/en/hr/>, stranica posjećena 2.7.2016.
- Google prevoditelj. <https://www.google.hr/#q=translator>, stranica posjećena 2.7.2016.

ŽIVOTOPIS

Zovem se Iva Pušić. Rođena sam 6. siječnja 1992. u Zagrebu. U osnovnoj školi pohađala sam tečajeve jazz plesa, razne zborove (Zagrebački mališani, crkveni zborovi) te učila engleski jezik u Školi stranih jezika *Sova*, što sam nastavila i u srednjoj školi. Nakon osnovne škole, upisala sam Gimnaziju Lucijana Vranjanina (opći smjer). Osim engleskoga jezika, u srednjoj školi učila sam njemački jezik u sklopu obvezne nastave te španjolski jezik kao izborni predmet.

Budući da me jako zanima dječji razvoj, odgoj i obrazovanje, upisala sam Učiteljski fakultet u Petrinji, smjer Rani i predškolski odgoj i obrazovanje na kojemu završavam preddiplomski studij. Nakon preddiplomskoga namjera mi je upisati i diplomski studij Ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja. U slobodno vrijeme volontiram u bolnici Srebrnjak i član sam udruge *Smiješak je za sve*. Aktivno se služim engleskim jezikom u govoru i pismu, dok mi je poznavanje njemačkoga i španjolskoga jezika pasivno. Znam se služiti i Microsoft Officeom (*Word, Excel, Power Point*). Pouzdana sam, komunikativna, vesela i marljiva osoba, uvijek spremna pomoći, predana radu te željna novih znanja, koje želim steći u daljnjem obrazovanju.

Izjava o samostalnoj izradi rada

Pod punom odgovornošću izjavljujem da sam završni rad pod naslovom „Analiza stručnih termina na engleskom jeziku kojim se opisuju nepoželjni oblici ponašanja i njihov utjecaj na interakciju djece predškolske dobi" u potpunosti izradila samostalno. Pri izradi koristila sam literaturu koju sam u skladu s pravilima i navela.